

ČTYŘI PALICE

(730 m n. m.)

Skupina 3 velkých útvarů (Děvín, Paličatá, Tvrz) a jednoho nízkého hřebene (Opomenutá). Zvedají se na JV okraji lesnatého hřbetu V od Křížánek. Složeny jsou z pevné dvojslídne ortoruly.

Přístup: autobusem Nové Město na Moravě - Svatka, zastávka Milovy, po zelené značce loukami kolem řeky Svatky, kus po cestě a silnici a pak lesem ke skalám (3 km). Ze zastávky Křížánky - U Olejníků po silnici směrem k Milovům asi 100 m na rozcestí, kus po silnici směrem na Březiny, za mostem přes řeku Svatku doleva po cestě k myslivně pod lesem a stezkou asi 10 min. vzhůru lesem ke skalám (2 km).

Ze Svatky po červené značce na zámeček Karlštejn, dále po modré značce přes Zkamenělý zámek a Milovské Perníčky ke Čtyřem palicím (6 km).

Pitná voda v zahradě za dvorem myslivny.

A. PALIČATÁ (stěna vzdušných cest)

Ve středu skupiny stojící hlavní skála, mohutný hranatý útvar s téměř svislou, 30 m vysokou Z stěnou, ukončenou 4 mohutnými bloky - palicemi: jejich spodky tvoří převisy a stropy. Názvy palic odleva: Sfinga, Kobyla, Paličák, Bašta. Názvy štrbin odleva: Jukadlo, Zásek, Sedánek. 40 m široký podstavec skály tvoří 3 mohutné pilíře. Stěna je v údolní třetině přerušena výraznou římsou, zvanou Ochoz. Příchod na ochoz je zleva zezadu po široké travnaté lávce. Místy se římsa rozšiřuje v lávku (na středním pilíři má název Kazatelna), v pravé polovině je místy přerušena nebo mizí. Skála Paličatá je všude pevná.

Pro nebezpečí zřícení se turistické výstupy nedoporučují!

Sestupová cesta je zadní části Paličaté - CH - I.

1. Fešák

Od začátku travnaté lávky po odštípnutých blocích pod převislý kout za Sfingou, doleva do štrbiny Jukadlo a přes oblý stupeň na vrchol Sfingy.

- III+, S. Mužátko, 8. 8. 1965

2. Levoboček

Přes převislou stěnkou na 1. plochý pilíř a po něm na římsu Ochoz. Doprava do koutka, stěnkou šikmo doleva a vzhůru pod stěnu Sfingy a na vrchol.

- II - III, A. Kvapil a druhové, září 1953

3. Schody do nebe

Jako Levoboček po 1. pilíři na Ochoz, stěno vlevo od černého stropu do trhliny pod další strop (hodiny). Pomocí stupu přes strop ke skryté sk., šikmo doprava po 2 dalších sk. přes obrovský převis na římsu a žlábkem na vrchol Sfingy.

- IV A 1, P. Bořil - M. Schwarz, 31. 3. 1968 (VI+)

4. Faraón

Jako Levoboček po pilíři na Ochoz a stěnou pod Černý strop. Mělkým zářezem v jeho středu pomocí stupu do svislé plotny, jí k. t. ke kr., šikmo doleva a vzhůru na římsu. Po převislé hraně a převislém oblém koni do plotýnek a na vrchol.

- V A 1, V. Staněk a A. Špinar, 27. 10. 1963 (V+)

5. Korsičan

Po plotýnce, tupé hranice a koutkem pod strůpek, přes něj přímo (t.) na oblé žebro a po něm na Ochoz. Tupou hranou pod 1. roh převisu, vlevo od něho pravou částí vhloubení na šikmou plotnu (nejt. m.). Po ní vzhůru a doleva po římsičkách a přes převísek na římsu pod převisy. Po ní 3 m doprava kolem hrany Faraóna pod převislou spárku (uzel), vzhůru přes převis a po římsách na vrchol Sfingy.

- IV, O. Jelínek - A. Zavadil, 7. 8. 1960

6. Korsika

Vpravo od strůpku Korsičana stěnkami na Ochoz, šikmo doprava mělkým zářezem pod převis, přes něj (v. t.) na plotnu, stěnkou vpravo od převisů pod převísek, přes něj doleva do stěny a jí šikmo na vrchol Sfingy.

- III, j. m. IV, V. Vorlíšek - A. Zavadil, 26. 10. 1959

7. Korso

Zářezem 4 m vzhůru, krok doleva a žlábkem na oblou hranu a oblým žebírkem na písčitou plošinku (sem též z kouta přímo přes převislý blok - III). Přes převislé bločky na hlinité dno kouta a po ostrém žebírku do štrbiny Jukadlo. Zpeštěním je prodloužení po římsách doleva na vrchol Sfingy.
- II, A. Zavadil, 1941

8. Heřman

Stěnkou šiko doleva na římsu a po plochem žebříku na Ochoz. Pokračováním žebra vzhůru a šikmo doprava do výklenku Macocha a přes něj do 1. stěny Kobyly. Jejím středem na vrcholovou plošinu
- IV, J. a R. Heřmanských, 1. 7. 1956

Varianta Tomášův převis

Na 1. převisem šikmo doprava po tenkou spárku v mohutných převisech, podél ní přes vzdušný převis na římsu a stěnou vlevo od hrany na vrchol Kobyly.
- V, T. Kastner - J. Maštera, 1979

9. Raketa

Vlevo od kuloáru po ostré hraně pod svislou hranu, přes ni překrok doleva a kousek dolů do zářezu a jím na Ochoz. Z římsy 1. okrajem plotny pod převis, 2 m T doprava a kousek dolů, vzhůru přes plotýnku a převis (v. t.) k tenkému, ale pevnému lupenu, po něm doprava do mělkého žlábků a jím na skloněnou plošinku. Stěnkou k 1. hraně obdélníkového bloku Vorvaň. Přes vzdušný převis vzporem na ostrou římsu (koryto), přes další převis zprava na římsičku Třmínek v koni a přímo na vrchol Kobyly.
- IV, R. Antoníček - M. Lasák, 1957

10. Stratosféra

Levou polovinou hladké plotny (bez chytání za 1. hranu) n. t. do trojúhelníkového výklenku a přes něj na Ochoz. Od kr. T 4 m doprava spodkem plotny přes hranu a vhloubení pod převislý zelený výklenek tvaru V. Přes převis do spodku výklenku, překrok doprava, vzhůru přes hladký převis a stěnkou pod pravý okraj obdélníkového bloku Vorvaň. Přes převis doleva na skrytou římsu. stěnou vzhůru a pak trochu doprava na vrchol.
- IV+, K. Rucker - Z. Veselý, 1. 9. 1955

11. Zásek

Metr vpravo od středu kuloáru přes převislé bločky na Ochoz. Stěnkou pod převisem na úpatí dlouhého kouta. Pod převisem překrok doleva a 1. zářezem širokého kouta, výše jeho středem, do tmavého výklenku pod stropem. Šikmo doleva krátkým komínem nad strop a koutem do štrbiny Zásek (popř. šikmo doleva na Kobyly).
- III, V. Hron - M. Kazda - V. Zrůst, září 1953

12. Tovaryš

Přes převisem na spodek mohutného středního pilíře. Kousek jeho 1. blokem, brzy však přímo po hraně nebo těsně vpravo od ní na Kazatelnu. Dále pokračováním pilíře přes v. t. převisem a po žebříku na skloněnou plošinku Mozol, pod široký výklenek ve tvaru V v převislé klenbě. Přes převis n. t. na spodek výklenku a ihned doleva kolem ostré hrany (nebo tíže přímo vzhůru) do zářezu a jím pod vrcholový převis. Přes něj n. t. přímo vzhůru (nebo snadněji zprava) na okraj plošiny u paty vrcholového balvanu Těžítka.
- V, J. Krejčí - A. Zavadil, 27. 9. 1959

13. Promenáda

Mělkým koutem asi 4 m vzhůru, doleva na římsu, vzhůru členitým žebříkem a šikmo doleva přes plotýnku pod velkou plotnu. Tou, výše podél zářezu na Kazatelnu. Šikmo doprava mělkým hloubením a vzhůru po lištách pod hranu ohromné polooodštípnuté plotny. Koutkem zleva na plochý blok, překrok doprava na hranu zmíněné plotny a po ní na plošinku Viadukt. Koutem kus nahoru, po římsě T doleva ke sk. Od ní stěnou vzhůru a šikmo doleva na 1. okraj vrcholové plošiny k balvanu Těžítka.
- II - III, F. Petruželka (z Kazatelny do štrbiny), 1941

14. Švihák

Po hladké plotně šikmo doprava a vzhůru, přes převisem podél spárky a přes plochý hřbítek na Ochoz. Plotnou pod převisem, přes něj (t.) na úzkou římsu, přes 2. převisem (v. t.) pod žebříku, po něm do

kouta pod komínem. N. t. šikmo doleva přes plotnu na 1. okraj plošinky Viaduktu k Promenádě (nebo obtížněji přímo přes převis). Z Viaduktu přes převisek do 1. stěny a ke sk., od ní vzhůru k pravému okraji balvanu Těžítka a nakonec vzporem na jeho temeno.

- IV+, O. Jelínek - A. Zavadil, srpen 1960

15. Kominík

Členitou stěnkou a vlhkým koutem do výše římsy Ochoz, dalším koutem šikmo doprava, pod stropem doleva na hranu a koutkem po ohromný visící blok. Krátkým převislým komínem (IV) doleva do plotny, průlez širokým otvorem na Viadukt Promenády a koutem do štrbiny Sedánek.

- III, j.m. IV, J. Klicnar - Z. Tamchyna, září 1953

16. Bašta

Po pravoúhlé hraně a plochém hladkém žebro (t.) na Kazatelnu. Přes kulaté bloky do hlubokého výklenku, exp. překrok šiko doleva (t.) na ploché žebro, přímo vzhůru svislou stěnou po lištách, výše poněkud doleva na hranu a po ní na vrchol.

- IV, E. Dvořák - V. Krejčíř, 27. 7. 1958

17. Riviéra

Levou hranou velkého odštípnutého bloku na jeho temeno, z něho stěnkou do vhloubení, přes převísky a stěnkou s krystalem na lávku. Doleva přes hranu do žlábků, šikmo doprava po hraně na římsu (nad ní plochá věžka Verpánek, vhodné stanoviště pro přirozené jištění). Z římsy podél trhliny k liště s černými krystaly, po ní rukama exp. T doleva, dál po dobrých chyttech šikmo doleva a mělkým zářezem ve středu vrcholového bloku a přes převisek na vrcholovou plošinu. Hezké je prodloužit T až na hranu a po ní na vrchol, popř. před hranou přes plochý blok a převis vzhůru. Krásná cesta!

- III, J. Klicnar - V. Pechoč - B. Zohorna, září 1953

18. Rejsek

Středem odštípnutého bloku hladkou stěnkou přes římsu na jeho temeno, stěnkou, mělkým vhloubením a šikmo doprava žlábkem pod hladkou plotnu. Jejím středem přes oblou lištu k. t. na temeno plotny.

- V+, P. Sejrek - M. Schwarz, 5. 8. 1966

19. Maják

Od paty pravého pilíře členitou stěnkou na Kazatelnu, hladkou stěnkou (t.) na lávku, po hřebínku na plošinu a dole převislým pilířkem (t.) na skloněnou plošinu Verpánku. Nad námi převislá hladká stěna. Tou nejprve vzhůru (n. t.), potom přes hranu zl. n. t. na plošinu pod vrcholem a přes stupeň na vrchol Bašty.

- III A 1, K. Cídl - O. Chramosta, 30. 7. 1961 (stupy)

20. Tonyho komín - IV+

21. Simonka - V A 1

22. Pravoboček - II - III

B. TVRZ (skála vyspělých lezců)

Hřebenovitý útvar obloukového půdorysu, 60 m dlouhý, svou základnou souvisící s Paličatou, od níž je oddělen širokým Březovým sedlem. (Sestup.) Svislé stěny jsou obráceny k Z až JZ, sestupují středně skloněným svahem a jejich výška se pohybuje od 17 m na okrajích do 24 m ve střední části. Skála je vesměs pevná, v levé a střední části prostoupená převisy. Cesty jsou lezecky náročné a hodnotné.

23. Babka

Po pravé hraně pilíře přes oblé bloky do červeného kouta pod stropem, zleva přes převis (t.) do stěny a tou na vrchol.

- III - IV, J. Čížková - A. Špinar, 29. 9. 1963

Stopař

Výrazným kulatým žebrem přes oblé bloky pod převis, přes něj na široké členité žebro a pod

střechovitý převis. Zleva přes něj (v. t.), přes stupeň na temeno žebra a na lávku pod převislou stěnkou. Tou u č. 24 na vrchol věže.

- IV, J. Bodlák - P. Bukáček, 10. 6. 1982

24. Indián

Porostlou stěnou doprava na žebro, po něm asi 4 m vzhůru, překrok doleva do žlábků a přes převislý blok (t.) pod úzký převislý komín. Jím v. t. kousek vzhůru, doleva na plotýnky a po nich na lávku pod převislou stěnkou. Jejím středem na vrchol.

- IV, J. Kupová - A. Špinar, 19. 8. 1962

Colorado

Vhloubením pod strop, mělkým zářezem přes něj (chycením u sk. nebo k. t. čistě), z kouta přímo vzhůru po skobách přes 2 stropy, přes další 2 schůdky a vrcholové plotýnky na hřeben.

- V A 1, P. Sejrek - M. Schwarz, 23. 7. 1966

25. Arizona

Jako Colorado vhloubením a přes strop (s chycením nebo čistě), koutem pod další strop, doprava na plotny a po nich podél kouta na vrcholovou plošinu.

- IV+, P. Sejrek - M. Schwarz, 23. 7. 1966

26. Žlut'as

Vlevo od žluté skvrny po pilíčku na pravý bok červené plotny, pod stropem T 2 m doleva na hranu, šikmo doleva zářezem v převisu n. t. do ploten a jimi nejprve trochu doprava a pak vzhůru (dvoje hodiny) na vrcholovou plošinu.

- IV, B. Zhorna - J. Sodomka, srpen 1957

27. Negr

Stěnkou, levým ostrým pilíčkem (t.) a koutem pod strůpek, v. t. překrok doleva do plotýnky, kolem hranatého bloku do kouta a jím na vrcholovou plošinu.

- IV+, V. Staněk - A. Špinar, 1964

28. Medříčan

Plochým žebrem, přes oblý převislý blok a stěnkou pod oválný strop. Přes něj zleva na plochý hladký pilíř a jeho středem (místa n. t.) na temeno Trubačovy věžky.

- IV+, P. Sejrek - M. Schwarz, 17. 7. 1966

29. Kostrbáč

Stěnkou do mělkého výklenku, přes pravý bok převislého bloku do hlinitého vhloubení a jeho středem po výrazných pilířcích a plotýnce do zářezu v plošině.

- II, A. Jajtner - A. Zavadil, 15. 4. 1956

Hlinecká věž

Ústřední a nejmohutnější útvar Tvrze, 17 m široká a 24 m vysoká. Její pevná skála má okrově hnědou barvu. V 1. boku a na spodcích je prostoupěna převisy. Jejimi stěnami vedou nejhodnotnější cesty celé skupiny. Svými tvary a zejména svým profilem, jenž je zakončen převislým vrcholovým blokem Frygická čapka, náleží k nejkrásnějším skalním útvarům Žďárských vrchů.

První cesty na této věži vytyčili a vylezli převážně horolezci z Hlinska, odtud její název.

30. Strmina

Vhloubením na pilířek, přes převis zleva do kouta a z něho podél pukliny v červené plotně na plošinu vlevo od vrcholu.

- III, V. Vorlíček - A. Zavadil, 26. 10. 1959

31. Peteho koutek

Převislou trhlinou pod převislý kout, jím n. t. do mělkého vhloubení a na malou plošinku (jištění). Zpět do vhloubení, jím a zářezem pod vrcholový převis a přes něj zprava na vrchol.

- V A 1, P. Bořil - F. Jaroš, 28. 10. 1969

32. Starý Keyrum

2 m vlevo od tmavého kouta členitou hranou vzhůru, pak doprava do zářezu a šikmo doprava plotnou

na ostrou hranu. Po ní do hladkého zářezu, jím n. t. na římsu a po ní doleva na kazatelnu (st.). Mírně převislým kotem asi 5 m vzhůru ke kr. (nahore n. t.), překrok doprava přes hladké žebro, plotnou vzhůru pod velký strop, pod ním T doprava po lištách a vpravo od stropu výlez na plošinu pod vrcholovým blokem.

- IV+, D. Hofírek - B. Zohorna, 11. 9. 1955

Keyrum

Pr. převislým kotem do zářezu (A. Zavadil, 1959), jím asi 2 m vzhůru, plotnou šikmo doprava na ostrou hranu a zářezem n. t. na římsu. Pokračováním zářezu přes římsičku vzhůru, přes oblý převisek (v. t.) poněkud doprava do mělkého zářezu, jím kousek vzhůru, pak plotnou pod mohutný strop a T doprava na podvrcholovou plošinu.

- IV+, F. Jaroš a druh, podzim 1973

Frygická čapka

- V+, J. Gryc - Kuten, 1970

33. Zajoch

Po výrazném žebírku pod převisy, šikmo doprava přes převislý blok pod zářez, jím vzhůru pod trojúhelníkový strop. Šikmo doprava do mělkého vhloubení, jím vzhůru a mělkým zářezem kousek doleva, pak šikmo doprava po lištách přes ploché břicho a vzhůru plotnou na střed plošiny. Krásná cesta!

- IV, D. Boháč - J. Braun - Z. Roušar, 15. 9. 1963

34. Nedokončená

Členitou stěnkou a k. t. přes převisek do hladké plotny ke kr. Převislým kotem n. t. na oblou římsu, doleva do kouta pod strůpkem a koutem vzhůru pod druhý strop. N. t. šikmo doprava do plotny a vzhůru do hladkého zářezu. N. t. doleva na plochý pilířek a pak stále mírně doprava plotnou na spodní plošinu.

- V+, J. Sušil - A. Jílek po druhý strop, 1963, P. Sejrek - M. Schwarz dokončení, 14. 5. 1967

Nelomená

Koutem do výklenku a šikmo doprava na temeno pilířku. Doleva přes převislý blok do hlubokého zářezu, přes převisek do hlubokého výklenku, n. t. přes hladký převis na římsu Lomenice a šikmo doprava po plochem pilíři na podvrcholovou plošinu.

- V, J. Brych - F. Trefulka, 2. 10. 1977

Abraham

Jako Nelomená až do hlubokého zářezu. Z něho doprava na pilíř a jeho středem přes vhloubení na temeno pilíře. Převislou hranou na okraj horní plošiny.

- V, J. Brych - P. Brych, léto 1980

35. Lomenice

Plochým pilířkem (tzv. Tondův pilířek - A. Špinar, 1964) na jeho temeno a šikmo doprava po římsách pod svislou stěnkou. Jí vzhůru téměř do výše výklenku vpravo, v. t. překrok na jeho dno. Vzhůru přes převisek a koutem šikmo doprava pod převislou hranu. Pod ní překrok doleva, kousek dolů na římsu a po ní T několik metrů doleva, až se zúží v lištu. Vzhůru k odštěpkům a mělkým zářezem na okraj plošiny pod vrcholem.

- IV, J. Sodomka - Z. Veselý - B. Zohorna, červen 1954

Javorová stěna

37. Očistec

Vlhkým členitým vhloubením pod pravou mělkou spárku, ústící do výklenku Lomenice. Po spárce n. t. do výklenku, přes převisek a koutem pod převislý komínek, jím na terásku.

- V, P. Bořil - A. Zavadil, 13. 8. 1968

38. Jalovec

Přes nápadný tmavý výklenek a hranaté bločky pod výrazný zářez. Jím (v. t.) nebo snadněji zelenou plotnou vpravo pod převislé odštěpnuté bloky, po nich a přes převisek do koutku vlevo od Jalovcové věže a jím na terasu.

- IV, Z. Roušar - B. Zohorna, 1963

39. Ztracená

Přes převislý stupeň do členitého vhloubení, jím a přes převislé bločky na spodek velké plotny. Jí kousek šikmo doprava a pak vzhůru (v. t.) pod věžkou a těsně vpravo od plochého vrcholového bloku na 1. okraj spodní plošiny.

- IV, Z. Roušar - J. Vacek, podzim 1964

40. Kartotéka

Těsně vlevo od oblého pilířku koutkem přes široký pilířek, hladkou stěnu a strůpek pod velký převislý blok. Přes něj k. t. vzhůru (popř. pomocí stupu) do velké plotny, jí vzhůru a mírně doprava na dolní plošinu.

- V, P. Bořil - A. Špinar, 21. 4. 1968

41. Javorák

Plochým pilířkem a přes převísek do hlubokého výklenku. Šikmo doprava přes hranaté žebro pod převísek, přes něj doleva do výklenku, podél 1. ze 2 spárek do stěny a tou vzhůru na dolní plošinu.

Varianta Žebro

Po hranatém žebrou vzhůru na věžku s velkou žlutou skvrnou, z ní do výklenku a dále normálně.

- III+, Z. Roušar - J. Vacek, léto 1963

42. Matylda

Z plochého stupínku vzhůru mělce členěnou stěnou, nahoře šikmo doleva pod 1. výběžek mohutného stropu. Přes něj (uzel do spáry) n. t. vzhůru a šikmo doprava do vhloubení. Převislou stěnkou vlevo od stropu (namáhavé) pod vrcholový převísek a přes něj zprava na pravý okraj plošiny.

- IV, J. Braun - J. Sodomka, 1964

43. Pavouk

V pravé polovině plotny na skloněnou římsu, z ní po jemných chytech šikmo doleva přes oblý růžek do horní plotýnky, přes ni pomocí kapsy a odštěpku na skloněnou plošinku a po stupních na hřeben.

- V, P. Fiala - J. Vostrčil, léto 1980

C. DĚVÍN (skála houževnatých lezců)

Mohutný široký masív s rozčleněnou Z stěnou a převislou JV stěnou.

44. Veverka - III

Večerka - III

45. Severka - III

Z stěna

46. Panoptikum - V

Přes převísek - V

47. Žďárská

Svislou stěnkou a přes převísek ke kruhu, přes další převísek na příkrou plotnu, po ní a přes zarostlý převísek na plató.

- V-, F. Čermák - J. Palán, 1974

48. Dívčí válka

Mírně převislou stěnkou po sporých chytech k ploché špici, přes ni do koutka, šikmo doleva n. t. přes hladké plotýnky pod strop a přes něj podél střední spárky na plató.

- IV+, M. Bena - P. Mocek, 4. 11. 1973

49. Trigan - II - III

Pravá polovina Z stěny pod J vrcholem je dosti mohutná, ale pro porost málo využitá. Na plošinu pod Bílým stropem dojdeme odzadu po šikmých plotnách.

50. Každéj chvílku - IV

51. Bílý strop

Z terasy přes malý strůpek k 1. skobě v mohutném stropě a jeho středem po 2 dalších sk. v t. na horní terasu. Stěnou vpravo na J vrchol. - A 2 , neznámí lezci, léto 1966. 1. přelez R. Němec - P. Sejrek - M. Schwarz, 7. 8. 1966

52. Znovuzrozená

Z terasy přes stupeň do převislé stěny, šikmo doprava k odštěpům, po nich šikmo doleva na římsu a přímo vzhůru přes 2 převislé bloky na terasu pod vrcholem.

- IV, J. Brych - O. Vokřínek, 28. 4. 1974

53. Gravítace

Převislou stěnkou šikmo doprava přes 2 římsy do lišejníkem porostlého vhloubení, jím mírně šikmo doleva pod strůpek, přes něj na nakloněné plató a po něm doleva na vrchol.

- IV+, J. Palán - O. Vokřínek, 28. 10. 1973

54. Antiklinála

Na římsu v převislé stěně, doleva do poloviny převislého zářezu, n. t. doprava a vzhůru přes oblou hranu, šikmo doprava po oblých bločcích, hlubokým zářezem na plató a doleva na vrchol.

- V, F. Čermák - M. Žejdlík, 28. 10. 1975

55. Letecká - IV

Opomenutá

85 m dlouhý nízký hřeben (výška 7 - 11 m), který začíná asi 10 m od středu Tvrze a táhne se k Z. Je tu několik cest klasifikace II - V.